

Miksi?

Vuorovaikutus, vastavuoroisuus, molemminpuolisuus.

Teeman avaa *Psykoanalyttisen psykoterapian* tässä numerossa Tomi Bergströmin kirjoitus ”Kaksi Jaskaa” – kaksi vaihtoehtoista tarinaa siitä, miten Jaskalle, yhdelle meistä, voi käydä potilaana psykiatrisessa hoitojärjestelmässä. Tätä seuraa Anssi Peräkylän katsaus siitä, millainen menetelmä on keskustelunanalyysi psykoterapian vuorovaikutuksen tutkimuksessa. Katja Koskinen soveltaa tätä menetelmää tapaustutkimuksessa, jossa hän kuvaa terapeutin hienovaraista virittymistä tai soinnuttumista potilaan kulloiseenkin tilanteeseen. Päivi Jokitalo kuvaa sykhdyttävästi vuorovaikutusta lapsen psykoterapiassa, jossa vastavuoroisuus toteutuu leikin vapaudessa. Kati Kajastus on haastatellut psykoterapiassa kävijöiden kokemuksia siitä, miten yhteinen työskentely vahvisti heidän toimijuuttaan omassa työssään. Milla Tamminen haastattelee varhaisen vuorovaikutuksen konkaria Tuula Tammista tämän pitkästä työurasta.

Esseessään ”Päätäväinen, villi ja vapaa” Anna Collander tutkii psykoterapeutin luovuuden ulottuvuuksia. Anneli Larmo puolestaan pohtii, miten koronan aiheuttama pakkosiirtymä etäterapiaan on vaikuttanut työhömmä. Vesa Manninen kiteyttää esseessään ”Analyttikon mielestä” ydinasioita kohtaamisen prosessista analyysin olennaisena osana, kun pyrkimys on lähestyä syvemmin sielullista, mielen merkityksellisyyttä.

Psykoterapian yhteiskunnallinen tarkastelu ja psykoanalyysin itsereflektio nousee keskiöön Anna Liljan ajan henkeä ja ideologiakritiikkiä käsittelevässä artikkelissa. Antto Luhtavaara käsittelee kirjoituksessaan ”Totuus on meidän välissämme” sitä, miten psykoammattilaisina suhtaudumme ilmastokriisiin – ja voisimmeko toimia toisin. Timo Sampolahden lectio praecursoriassa keskiöön nostetaan psykoterapian muut kuin medikaaliset ymmärtämistavat, psykoterapia humanismina ja mystiikkana. Päivi Kangas kirjoittaa lectio praecursoriassaan psykoterapeuttien käsityksistä siitä, mitä on työmme etiikka.

Matti Pesola esittää kokonaiskatsauksen psykodynaamisen tapausjäsenyksen erilaisiin tapoihin, systemaattisiin ja emergentteihin. Petri Myllyniemi vertailee Sigmund Freudin ja Ludvig Wittgensteinin käsityksiä kielestä – onhan psykoanalyysi kielellistä toimintaa, ”puhehoitoa”. ”Talking curesta” kirjoittaa myös Janne Kurki uudessa kirjassaan *Psykoanalyysin alku – Josef Breuer, Bertha Pappenheim, Sigmund Freud ja ”talking cure”*, josta saamme kirjoittajan luvalla julkaista yhden luvun tässä numerossa. Juhani Lindell ruotii kirjaa arviossaan, jos-

sa toteaa sen kertovan paljon paitsi noista kolmesta psykoanalyysin syntyyn liittyvästä henkilöstä myös neljännestä, Kurjesta itsestään. Jouni Aavaluoma kertoo uusia kognitiivis-analyttisiä näkökulmia avaavasta kirjoituskokoelmasta *Katseita*.

Jussi Kotkavirta on kirjaesittelyssään viehättynyt Mark Solmsin ajatuksista, että tietoisuus on itse asiassa affektiivista eikä ajatuksellista. Jussi A. Saarisen kirjaa lukiessaan Kotkavirta pohtii, mitä merkityksiä kuvataiteilija liittää maalauksiensa. – Suru-uutinen Jussi Kotkavirran poismenosta saapui 24.5. juuri ennen tämän lehden painoon menemistä. Vain noin kuukautta aikaisemmin hän ehti kirjoittaa lehtemme vielä nämä kaksi kirjoitusta, jotka nyt julkaisemme postuumisti Jussin muistoa kunnioittaen. Henrik Enckell ja Turo Reenkola ovat kirjoittaneet tähän lehteen Jussin muistokirjoituksen hänen pitkästä ja ainutlaatuisen laajasta vaikutuksestaan filosofian ja psykoanalyysin alueilla. Jussia ja hänen arvokasta rooliaan lehtemme rakentamisessa muistelee Anna Lilja Jussin oman kirjoituksen jälkikirjoituksessa.

Sakari Lehtonen kirjoittaa Primo Levin keskitysleirikokemuksia käsittelevästä kirjasta *Tällainenkö on ihminen*; Auschwitzia kuvaa Levin toteamus *täällä ei ole sanaa miksi*. Millään leirissä tapahtuvalla ei tarvitse olla mitään järjellistä syytä tai perustelua.

”Miksi?” on usein kaikkein tärkein kysymys. Eri tieteenaloilla kysytään: miten tämä toimii, miten tuo tapahtuu, mistä tämä seuraa, mikä on tuon syynä? Humanistiset tieteet edustavat ”pisimmälle hioutunutta ymmärrystä meistä itsestämme, miksi ja miten me toimimme”, toteavat Tuomas Heikkilä ja Ilkka Niiniluoto kirjassaan *Humanistisen tutkimuksen arvo* (2016).

Kun tässä lehdessä kysymme ”miksi”, kohdistamme kysymyksen myös itseemme psykoterapeutteina ja analyttikoina. Voimme (toivottavasti) reflektoida ja kritisoida myös psykoanalyysia, koska se on monelle meistä äidinkieli. Psykoanalyttikko Robert Stoller on todennut: ”Koska psykoanalyysi on kotini, minun ei tarvitse olla sille erityisen kiltti. Psykoanalyysi tarvitsee jatkuvaa kunnossapitoa ja uudistumista.”

Anna Lilja
päätoimittaja